Burmese script အက္ခရာ

The trick: Burmese is written left to right in round letters, with no capitals. Each letter says its sound with a short a, က kạ, and the vowel marks go all around it. A space falls between phrases, not words.

33 letters

က k	ခ kh	ဂ g	ဃ g	င ng	စ s	ဆ hs	ဇ z	ဈ z	ည ny	ဋ t
ဌ ht	ဍ d	ဎ d	ဏ n	တ t	ထ ht	ဒ d	ဓ d	န n	ပ p	ဖ ph
ဗ b	ဘ b	မ m	ယ y	ရ y	လ l	ဝ w	သ th	ဟ h	ဠ l	အ a

Pale letters are rare, mostly in old words from Pali, and sound like their neighbours. အ ạ is silent: it holds a vowel at the start, as in အမေ a-mei, mother.

Vowels go all around the letter, and the marks set the tone

	a	i	u	ei	e	aw	o
low no mark low and level	ကာ ka	ကီ ki	ကု ku	ကေ kei	ကယ် ke	ကော် kaw	ကို ko
creaky a dot below short, tight, cut off	က kạ	ကိ kị	ကု့ kụ	ကေ့ kẹi	ကဲ့ kẹ	ကော့ kạw	ကို့ kọ
high two dots after high, long, then falls	ကား ká	ကီး kí	ကူး kú	ကေး kéi	ကဲ ké	ကော káw	ကိုး kó

Three tones: no mark is low, ငါ nga, I; a dot below is creaky, ငါ့ ngạ, my; two dots after are high, ငါး ngá, fish. Two shortcuts: ကိ ki, ကု kụ and a bare က kạ are creaky already, and ကဲ ké and ကော káw are high already.

The killer and the add-ons

် asat
the killer: it stops the letter's own a, so it ends the syllable
ပန်း pán flower

ျ ya-pin
adds a y; with က and ခ it's ky and ch
ကျောင်း kyáung school

ြ ya-yit
the same y sound, a different hook
ပြော pyáw speak, say

ွ wa-hswe
adds a w
သွား thwá go

ှ ha-hto
breathe out; ရှ is sh
လှ hlạ beautiful

Endings: with the killer, န် မ် end in n, and က် စ် တ် ပ် stop short in the throat, with no tone at all. The vowel can change with them: ကြက် kyet, chicken; တစ် tit, one; အိမ် ein, house; ဆိုင် hsain, shop; ကျောင်း kyáung, school.

How words work သဒ္ဒါ

Romanization on this sheet: no mark is a low tone, a dot below (ạ) is creaky, an accent (á) is high. It's written the way it's said: inside a word, letters soften, so ပါ pa is said ba, and a weak first syllable is just a, as in about.

ky / ch	ch in chin; ch with a puff	ချစ် chit love
hs, ht, ph	s, t, p with a puff of air	ဆရာ hsa-ya teacher
th	th in thin, not a puffed t	သား thá son
ng / ny	ng in sing / ny in canyon	ညီ nyi younger brother
hl, hm, hn	breathe out as you say it	နှစ် hnit two

ei / e	ay in day / e in bed	နေ nei sun
aw / o	aw in law / o in go	ကိုး kó nine
ein / oun	ain in rain / one in bone	အိမ် ein house
ain / aung	ine in fine / own in town	ဆိုင် hsain shop
t, k at the end	stopped short, not let out	တစ် tit one

The verb goes last

ကျွန်တော်
kya-naw
I

ထမင်း
hta-mín
rice

စားတယ်
sá-de
eat

No a, no the, no he or she: သူ thu is he or she, and ကလေး kha-léi is a child or the child. Add တွေ dwei for more than one: ကလေးတွေ kha-léi-dwei, children. To count, say the thing, the number, then a counting word: ကလေး နှစ်ယောက် kha-léi hna-yauk, two children; ကော်ဖီ တစ်ခွက် kaw-phi ta-khwet, a cup of coffee.

The verb never changes: endings say when, no and questions

စားတယ်
sá-de
eat, ate: now or before

စားမယ်
sá-me
will eat

စားနေတယ်
sá-nei-de
eating right now

စားပြီးပြီ
sá-pyí-byi
have eaten, done

မစားဘူး
ma-sá-bú
don't eat, didn't eat

စားမလား
sá-ma-lá?
will you eat? (yes or no)

ဘာ စားမလဲ
ba sá-ma-lé?
what will you eat?

ကောင်းလား
káung-lá?
is it good?

No is a sandwich: မ ma- before the verb and ဘူး bú after it. **Questions** end in လား lá for yes or no, and in လဲ lé when there's a question word like what or where.

Polite words depend on who speaks

a man says ခင်ဗျား kha-myá

for you, and ခင်ဗျာ kha-mya at the end to sound polite: မင်္ဂလာပါ ခင်ဗျာ min-ga-la-ba kha-mya

a woman says ရှင် shin

for you, and at the end too: မင်္ဂလာပါ ရှင် min-ga-la-ba shin

I and you

ကျွန်တော်
kya-naw
I, me · a man, polite

ကျွန်မ
kya-mạ
I, me · a woman, polite

ငါ
nga
I, me · casual, with close friends

ခင်ဗျား
kha-myá
you · a man speaking, polite

ရှင်
shin
you · a woman speaking, polite

မင်း
mín
you · casual; in films it can sound rough

သူ
thu
he, she · one word for both

သူတို့
thu-do
they · တို့ makes a group

The first 247 words ပထမ စကားလုံးများ

How: learn five a day, then hunt for them in Kitsumi subtitles. *(Notes in brackets)* say how a word is used. Add ပါ ba before the ending to sound polite: ရပါတယ် yạ-ba-de.

Greetings and survival

မင်္ဂလာပါ min-ga-la-ba
hello *(it means blessings)*

ကျေးဇူးတင်ပါတယ် kyéi-zú tin-ba-de
thank you

ကျေးဇူးပဲ kyéi-zú-bé
thanks *(casual)*

ဟုတ်ကဲ့ houk-kẹ
yes *(polite)*

မဟုတ်ဘူး ma-houk-bú
no, that's not right

ရပါတယ် yạ-ba-de
it's OK; you're welcome

တောင်းပန်ပါတယ် táung-ban-ba-de
sorry

နေကောင်းလား nei-káung-lá?
how are you? *(are you well?)*

နေကောင်းပါတယ် nei-káung-ba-de
I'm fine

တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ် twẹi-yạ-da wún-tha-ba-de
nice to meet you

နာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ na-me be-lo khaw-lé?
what's your name?

နားမလည်ဘူး ná-ma-le-bú
I don't understand

မသိဘူး ma-thị-bú
I don't know

ခဏလေး kha-nạ-léi
just a moment

သွားမယ်နော် thwá-me-naw
I'm off, bye! *(it means I'll go, OK?)*

Question words

ဘာ ba
what *(ဘာလဲ ba-lé? what is it?)*

ဘယ်သူ be-thu
who

ဘယ်မှာ be-hma
where

ဘယ်တော့ be-dạw
when *(to come)*

ဘာလို့ ba-lọ
why

ဘယ်လို be-lo
how

ဘယ်လောက် be-lauk
how much, how many

ဘယ်ဟာ be-ha
which one

Little words

နဲ့ nẹ
and, with *(after the word)*

ဒါပေမဲ့ da-bei-mẹ
but

ဒါမှမဟုတ် da-hmạ-ma-houk
or

အရမ်း a-yán
very, really

နည်းနည်း né-né
a little

လည်း lé
too, also

ဒီ di
this

ဟို ho
that, over there

ဒီမှာ di-hma
here

ဟိုမှာ ho-hma
there

ရှိတယ် shị-de
there is; I have

မရှိဘူး ma-shị-bú
there isn't; I don't have

ပြီးတော့ pyí-dạw
and then

Numbers

0 ဝ	1 ၁	2 ၂	3 ၃	4 ၄	5 ၅	6 ၆	7 ၇
သုည thoun-nyạ	တစ် tit	နှစ် hnit	သုံး thóun	လေး léi	ငါး ngá	ခြောက် chauk	ခုနစ် khun-hnit

8 ၈	9 ၉	10 ၁၀	11 ၁၁	20 ၂၀	100 ၁၀၀	1,000 ၁၀၀၀	10,000 ၁၀၀၀၀
ရှစ် shit	ကိုး kó	တစ်ဆယ် ta-hse	ဆယ့်တစ် hsẹ-tit	နှစ်ဆယ် hna-hse	တစ်ရာ ta-ya	တစ်ထောင် ta-htaung	တစ်သောင်း ta-tháung

Numbers are Lego: သုံး thóun 3, သုံးဆယ် thóun-ze 30, သုံးဆယ့်ငါး thóun-zẹ-ngá 35. Before ten, a hundred or a thousand, one, two and seven go short: နှစ်ဆယ် hna-hse, 20.

Time, people, food အချိန်၊ လူ၊ အစားအစာ

Time

အခု a-khṵ
now

ဒီနေ့ di-nei̯
today

မနေ့က ma-nei̯-gạ
yesterday

မနက်ဖြန် ma-net-phyan
tomorrow

မနက် ma-net
morning

ညနေ nyạ-nei
evening

ည nyạ
night

နေ့ nei̯
day

အချိန် a-chein
time

နာရီ na-yi
hour; clock, watch

အပတ် a-pat
week

လ lạ
month; also moon

နှစ် hnit
year; also two

Family

အမေ a-mei
mother

အဖေ a-phei
father

မေမေ mei-mei
mum *(a child's word)*

ဖေဖေ phei-phei
dad *(a child's word)*

အစ်ကို a-ko
older brother

အစ်မ a-mạ
older sister

ညီ nyi
younger brother *(a man's)*

ညီမ nyi-mạ
younger sister *(a woman's)*

သား thá
son

သမီး tha-mí
daughter

အဘိုး a-phó
grandpa

အဘွား a-phwá
grandma

ဦးလေး ú-léi
uncle

အဒေါ် a-daw
aunt

မိသားစု mi̯-thá-zṵ
family

People

လူ lu
person, people

အမျိုးသား a-myó-thá
man

အမျိုးသမီး a-myó-tha-mí
woman

ကလေး kha-léi
child *(the first letter said kh)*

ကောင်လေး kaung-léi
boy, young man *(casual)*

ကောင်မလေး kaung-ma-léi
girl, young woman *(casual)*

သူငယ်ချင်း tha-nge-gyín
friend

ချစ်သူ chit-thu
boyfriend, girlfriend *(it means loved one)*

ဆရာ hsa-ya
teacher; also sir

ဆရာမ hsa-ya-mạ
teacher *(a woman)*

ဆရာဝန် hsa-ya-wun
doctor

Food and drink

ထမင်း hta-mín
rice; also a meal

ရေ yei̯
water

ကော်ဖီ kaw-phi
coffee

လက်ဖက်ရည် la-phet-yei̯
tea, sweet milk tea

ရေနွေးကြမ်း yei̯-nwéi̯-gyán
plain green tea *(free at tea shops)*

နွားနို့ nwá-nọ
milk

ဘီယာ bi-ya
beer

ကြက်သား kyet-thá
chicken

ဝက်သား wet-thá
pork

အမဲသား a-mé-thá
beef

ငါး ngá
fish *(also five)*

ကြက်ဥ kyet-ụ
egg

ဟင်းသီးဟင်းရွက် hín-thí-hín-ywet
vegetables

သစ်သီး thit-thí
fruit

ငှက်ပျောသီး hnget-pyáw-thí
banana

သရက်သီး tha-yet-thí
mango

ပေါင်မုန့် paung-mọun
bread

ဆား hsá
salt

သကြား tha-gyá
sugar

ဟင်း hín
curry, a dish to eat with rice

ခေါက်ဆွဲ khauk-hswé
noodles

မုန့်ဟင်းခါး mọun-hín-gá
mohinga, fish noodle soup

လက်ဖက်သုပ် la-phet-thouk
tea leaf salad

အရသာရှိတယ် a-yạ-tha shi̯-de
it's tasty

စပ် sat
spicy, hot

ချို cho
sweet

ချဉ် chin
sour

ဗိုက်ဆာတယ် baik-hsa-de
I'm hungry

ရေငတ်တယ် yei̯-ngat-te
I'm thirsty

ပိုက်ဆံရှင်းမယ် paik-hsan shín-me
the bill, please *(it means I'll pay)*

Rice means a meal: ထမင်း စားပြီးပြီလား hta-mín sá-pyí-byi-lá? Have you eaten? is a hello as much as a question. Answer စားပြီးပြီ sá-pyí-byi, I have, or မစားရသေးဘူး ma-sá-yạ-théi-bú, not yet.

Places and verbs နေရာ၊ ကြိယာ

Places

အိမ် ein
house, home

ကျောင်း kyáung
school

ဆိုင် hsain
shop

ဈေး zéi
market

စားသောက်ဆိုင် sá-thauk-hsain
restaurant

ဆေးရုံ hséi-youn
hospital

အိမ်သာ ein-tha
toilet

ဟိုတယ် ho-te
hotel

လေဆိပ် lei-zeik
airport

ဘဏ် ban
bank

ဘုရား pha-yá
pagoda; also Buddha

လမ်း lán
road, street

မြို့ myọ
town, city

ရွာ ywa
village

ပင်လယ် pin-le
sea

မြစ် myit
river

တောင် taung
mountain

ရန်ကုန် yan-goun
Yangon

မန္တလေး man-da-léi
Mandalay

Getting around, things

ကား ká
car

ရထား ya-htá
train

လေယာဉ် lei-yin
plane

စက်ဘီး set-bí
bicycle

ဘယ်ဘက် / ညာဘက် be-bet / nya-bet
left / right

တည့်တည့် tẹ-dẹ
straight on

ဖုန်း phóun
phone

စာအုပ် sa-ouk
book

ပိုက်ဆံ paik-hsan
money

သော့ thạw
key

တံခါး da-gá
door

ထီး htí
umbrella

လုံချည် loun-gyi
longyi, the wrap-around skirt

ဓာတ်ပုံ dat-poun
photo

ဇာတ်ကား zat-ká
film, movie

ဇာတ်လမ်းတွဲ zat-lán-dwé
TV series, drama

သီချင်း tha-chín
song

Verbs

စား sá
eat

သောက် thauk
drink

သွား thwá
go

လာ la
come

အိပ် eik
sleep

ကြည့် kyị
watch, look

နားထောင် ná-htaung
listen

ဖတ် phat
read

ရေး yéi
write

ပြော pyáw
speak, say

လုပ် louk
do, make

အလုပ်လုပ် a-louk-louk
work *(it means do work)*

ဝယ် we
buy

ရောင်း yáung
sell

စောင့် sạung
wait

သိ thị
know

နားလည် ná-le
understand

ကြိုက် kyaik
like

ချစ် chit
love

ချင် chin
want to *(after a verb)*

လေ့လာ lẹi-la
study, learn

ကူညီ ku-nyi
help

ထိုင် htain
sit

ရပ် yat
stop, stand

ပြန် pyan
go back, go home

ပေး péi
give

ယူ yu
take

ကစား ga-zá
play

ရယ် ye
laugh

ငို ngo
cry

ပြေး pyéi
run

စဉ်းစား sín-zá
think

မေ့ mẹi
forget

Want to: put ချင် chin after any verb: သွားချင်တယ် thwá-gyin-de, I want to go; ကြည့်ချင်တယ် kyị-gyin-de, I want to watch.

Feelings and show words ဇာတ်လမ်းထဲက စကား

Describing words

ကြီး / သေး kyí / thé
big / small

ပူ / အေး pu / éi
hot / cold

ကောင်း / ဆိုး káung / hsó
good / bad

သစ် / ဟောင်း thit / háung
new / old *(things)*

လွယ် / ခက် lwe / khet
easy / hard

မြန် / နှေး myan / hné
fast / slow

များ / နည်း myá / né
many / few

ဝေး / နီး wéi / ní
far / near

လှ hla
beautiful, pretty

ချော cháw
good-looking

ပျော် pyaw
happy

ဝမ်းနည်း wún-né
sad

မော máw
tired, out of breath

အိပ်ချင် eik-chin
sleepy *(it means want to sleep)*

ပျင်း pyín
bored; also lazy

Reactions

ဟုတ်လား houk-lá?
really? is that so?

ဟုတ်ပြီ houk-pyi
right! OK then

အမလေး a-mạ-léi!
oh my! *(it means oh, mother)*

တော်တယ် taw-de!
well done! clever!

ကောင်းတယ် káung-de!
good! nice!

ဘာလဲ ba-lé?
what? what is it?

ဘာဖြစ်တာလဲ ba-phyit-ta-lé?
what happened?

ရှက်တယ် shet-te
I'm embarrassed, shy

ကြောက်တယ် kyauk-te
I'm scared

စိတ်ညစ်တယ် seik-nyit-te
I'm fed up, stressed

ကံကောင်းပါစေ kan-káung-ba-zei
good luck! *(it means may luck be good)*

မွေးနေ့ မင်္ဂလာပါ mwéi-nẹ́i min-ga-la-ba
happy birthday

The big scenes

ချစ်တယ် chit-te
I love you

ကယ်ပါ ke-ba!
help! *(it means save me)*

သတိထား tha-dḭ-htá!
watch out! be careful!

မြန်မြန် myan-myan!
hurry! quickly!

ထွက်သွား htwet-thwá!
get out! go away!

မသွားနဲ့ ma-thwá-nẹ́!
don't go!

စိတ်မပူပါနဲ့ seik-ma-pu-ba-nẹ́
don't worry

What to call people

ကို + name ko + name
a young man *(it means brother)*

မ + name mạ + name
a young woman *(it means sister)*

ဦး + name ú + name
Mr, an older man *(it means uncle)*

ဒေါ် + name daw + name
Mrs, Ms, an older woman *(it means aunt)*

ကိုကို ko-ko
big brother; in dramas, darling

ညီလေး nyi-léi
little brother: a younger man

ညီမလေး nyi-mạ-léi
little sister: a younger woman

အန်တီ an-ti
auntie: any older woman

Useful phrases

ဒါ ဘာလဲ da ba-lé?
what's this?

ဒါ ဘယ်လောက်လဲ da be-lauk-lé?
how much is this?

အိမ်သာ ဘယ်မှာလဲ ein-tha be-hma-lé?
where's the toilet?

ဖြည်းဖြည်း ပြောပါ phyéi-phyéi pyáw-ba
please speak slowly

ဒါကို ကြိုက်တယ် da-go kyaik-te
I like this

ထမင်း စားပြီးပြီလား hta-mín sá-pyí-byi-lá?
have you eaten? *(a friendly hello)*

Describing words are verbs too: you don't need a word for is: အရမ်း ကောင်းတယ် a-yán káung-de, it's really good; ပူတယ် pu-de, it's hot.

Everyone is family: people call each other brother, sister, uncle and aunt. ကို ko and မ mạ go before a young person's name, ဦး ú and ဒေါ် daw before an older person's: ဦးအောင် ú-aung, Mr Aung. Many names have no family name at all.

Lé and lá end a question: listen for them in every scene. ဟုတ်လား houk-lá? means really? and ဘာလဲ ba-lé? is a sharp what?

Practice လေ့ကျင့်ခန်း

How: cover the romanization and the grey lines with a strip of paper. Read the Burmese out loud, then slide it down to check. Can you read every line without peeking? You've got it.

Find the endings: look at the end of each line first: တယ် te says it happens or happened, မယ် me says it will, ဘူး bú says no, and လား lá or လဲ lé ask. ။ is the full stop.

Read these sentences

1. မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော့် နာမည် အောင်အောင် ပါ။
   min-ga-la-ba. kya-nạw na-me aung-aung ba.
   Hello. My name is Aung Aung. (a man speaking)
2. ကျွန်မ ဆရာမ ပါ။
   kya-mạ hsa-ya-mạ ba.
   I'm a teacher. (a woman speaking)
3. အိမ်သာ ဘယ်မှာလဲ ခင်ဗျာ။
   ein-tha be-hma-lé kha-mya?
   Where is the toilet? (a man asking)
4. ဒါ ဘယ်လောက်လဲ ရှင်။
   da be-lauk-lé shin?
   How much is this? (a woman asking)
5. ရေ တစ်ခွက် ပေးပါ။
   yei ta-khwet péi-ba.
   A glass of water, please.
6. ဒီနေ့ အရမ်း ပူတယ်။
   di-nẹi a-yán pu-de.
   It's very hot today.
7. မနက်ဖြန် ရန်ကုန် သွားမယ်။
   ma-net-phyan yan-goun thwá-me.
   Tomorrow I'll go to Yangon.
8. ကော်ဖီ မကြိုက်ဘူး။ လက်ဖက်ရည် ကြိုက်တယ်။
   kaw-phi ma-kyaik-bú. la-phet-yei kyaik-te.
   I don't like coffee. I like tea.
9. ဒီ ဇာတ်ကား ကောင်းတယ်။
   di zat-ká káung-de.
   This film is good.
10. မြန်မာစကား လေ့လာနေတယ်။
    myan-ma-za-gá lẹi-la-nei-de.
    I'm learning Burmese.

Meet a word you don't know? In Kitsumi, hover any word in Burmese subtitles to see what it means.